

Nr 14.

Av herr **Björek**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om allmän omsättningsskatt.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 3, med förslag till förordning om allmän omsättningsskatt, redogör departementschefen bl. a. för den utredning som föregått propositionens framläggande. Likaså refereras de yttranden över utredningsmännens förslag som avgivits av vissa myndigheter, länsstyrelser m. fl.

Av särskilt intresse är det yttrande som avgivits av t. f. generaldirektören och chefen för kommerskollegium. Detta yttrande är avgivet efter ingående överläggningar med ledande personer inom Sveriges Köpmannaförbund, Sveriges Industriförbund, Sveriges Grossistförbund, Sveriges Hantverksorganisation, Kooperativa Förbundet och Stockholms Handelskammare. Vid överläggningarna uttalade dessa näringslivets representanter sig enhälligt för att skatten borde göras synlig, så att skattebeloppet vid varje försäljning av det slag av varor, som äro skattebelagda, debiteras och redovisas köparen på en nota eller kvitto. Kommerskollegium förklarar sig dela denna uppfattning och säger vidare bl. a.:

»Bland de skäl till förmån för systemet med en synlig skatt, som anförts, vill Kollegium särskilt framhålla skattens inverkan på prisnivån. Om skatten såsom de sakkunniga föreslagit lägges in i utförsäljningspriset, frestas säljaren lätt att avrunda priset uppåt till nackdel för köparen. Också i övrigt torde under tider av stigande priser säljarna komma att motivera prisförhöjningar med den nyinförda omsättningsskatten, även om prisförhöjningen går åtskilligt över de fem procent, som omsättningsskatten betingar. Överhuvud taget kan lätt en osynlig omsättningsskatt åstadkomma en dimbildning i fråga om priserna, som från säljarnas sida kan utnyttjas att påskynda prisrörelsen uppåt. En synlig omsättningsskatt däremot blir ur denna synpunkt ett starkare skydd för konsumenterna — ett skydd, som dessa under den rådande tendensen till stigande priser väl kunna behöva.

Kollegium vill på anförda grunder förorda systemet med en synlig omsättningsskatt.»

Genom den utredning som företagits av Sveriges Köpmannaförbund har det framgått, att ett synligt skattesystem är möjligt att tillämpa. Att det kommer att medföra ökat arbete för detaljaffärerna är givet. Men även systemet med en dold skatt ger ökat arbete, den ställer därjämte större krav på detaljhandlarnas bokföring, ett krav som det ej alltid är så lätt att tillgodose.

De senaste årens lagstiftning på handelsn område har för flertalet köpmän medfört ökade utgifter och större risker. Det nu föreliggande lagförslaget

kommer utan gensägelse att ytterligare belasta detaljhandeln och avsevärt öka affärsinnehavarnas arbete utan att ge någon kompensation. Det borde därför kunna förväntas, att statsmakterna taga hänsyn till de önskemål köpmännen genom sina organisationer framfört angående utformningen av det skattesystem det här gäller.

Enligt förordningens par. 2 skall skatt ej utgå vid försäljning, som i ringa omfattning bedrivs av lantbrukare eller trädgårdsodlare med egna produkter, såvitt försäljningen ej sker från butik eller därmed likartat försäljningsställe. Tillfällig försäljning å salutorg av egna produkter skulle således ej skattebeläggas. Emellertid framgår det av de anvisningar, som åtfölja förordningen, i par. 1 (sida 12 i prop.) att bland de försäljningsställen som likställas med butiker räknas även handelsträdgård. Denna bestämmelse torde komma att ge anledning till olika tolkningar och därför vålla svårigheter. Då trädgårdsprodukter vid försäljning av odlaren i mindre omfattning äro skattefria, bör givetvis detta gälla även när försäljningen äger rum i en handelsträdgård, för såvitt denna ej är kombinerad med butik. Därför bör ordet »handelsträdgård» utgå ur de anvisningar till 1 par., som åtfölja förordningen.

Med anledning av vad som här anförts hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 3 måtte vidtaga den ändringen, att skattebeloppet vid köp debiteras kunderna på en nota, kvittens eller liknande, samt

att i de anvisningar som föreslås skola bifogas förordningen den ändringen vidtages beträffande § 1, punkt 4, moment c, att ordet »handelsträdgård» uteslutes.

Stockholm den 26 oktober 1940.

John Björck.